

Dette nummeret er i sin helhet viet seksualitet. Seksualitet er en utømmelig kilde til lek, lyst, opplevelser og intense følelser. WHO's definisjon sier blant annet at seksualitet er en integrert del av ethvert menneskes personlighet, den finnes i energien som driver oss til å søke kjærlighet, kontakt, varme og nærhet. Den uttrykkes i det vi føler, hvordan vi beveger oss, hvordan vi berører andre og selv blir berørt. Seksualiteten handler om å være sensuell, så vel som å være seksuell. Seksualiteten påvirker altså våre tanker, følelser, handlinger, og vårt samspill med andre mennesker. Men som Bernt Barstad skriver i sin artikkel om et seksualvennlig miljø er det ikke nødvendigvis de ordene som dukker opp i hodene til hjelperne når de kobler begrepet seksualitet med utviklingshemning. Da blir det gjerne ord som overgrep, diskriminering, etiske dilemma, sårbarhet som flimrer forbi. Det samme gjen-speiler seg kanskje i utdanningene. Gerd Hilde Lunde fra Høgskolen i Østfold skriver i sin artikkel at studentenes i første studieår blant annet ser filmen »My beloved Child» (Hundsnes, 2004) som handler om en jente som ble seksuelt misbrukt, av sin far, fra hun var 6 til 17 år. Det er viktig og riktig å ha fokus på de overgrepene utviklingshemmede kan bli utsatt for, men å ha hovedoppmerksomheten rettet den veien gir nok den utforskende, lystne, lekende seksualiteten, i sine uendelige variasjoner, trange kår.

Som hjelpere må vi kunne ha flere tanker i hodet samtidig, vi må være åpne, tillatende og undrende overfor den enkelte, også som seksuelt vesen, samtidig som vi kan forebygge ulovlige seksuelle handlinger og overgrep, og dersom overgrep er skjedd må vi vite hva vi skal gjøre. I dette temanummeret er derfor første del viet det vi ønsker for dem vi skal være støtter og hjelpere for; det gode liv som også innebærer et tilfredsstillende seksualliv. I andre del er det artikler som setter søkelyset på det som er vanskeligere. Som inngang til det hele har vi valgt historien; Arne Skouens 100 år jubileum, seksualitet som en menneskerettighet og et skråblikk på diskriminering av homofile.

Ann Cecilie Hjelm og Gry Bogetun er gjesteredaktører for dette temanummeret. Ann Cecilie Hjelm er vernepleier med videreutdanning i sexologi. Hun er ansatt som sexologisk rådgiver i Bergen kommune, i etat for tjenester til utviklingshemmede. Hun arbeider også som høskolelektor ved Vernepleierutdanningen ved Høgskolen i Bergen. Gry Bogetun er vernepleier og seniorrådgiver hos Fylkesmannen i Finnmark. Hun har sammen med habiliteringstjenestene i Finnmark utarbeidet håndboken Utviklingshemming og seksualitet Forebygge og håndtere overgrep. Hun sitter i nettverksgruppen: Utviklingshemmedes rettssikkerhet knyttet til å begå eller bli utsatt for lovbrudd... ●●●

Sølvi